

Laidiens: 22.06.2001., Nr. 97

Ministru kabineta noteikumi Nr.220

Rīgā 2001.gada 29.maijā (prot. Nr.25 6.§)

Kārtība, kādā tiek piešķirts, atmaksāts un dzēsts studiju kredīts un studējošā kredīts no kredītiestādes līdzekļiem ar valsts vārdā sniegtu galvojumu

*Izdoti saskaņā ar Augstskolu likuma 79.panta otro daļu
un 82.panta pirmo daļu, Izglītības likuma 14.panta 4.punktu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Šie noteikumi nosaka kārtību, kādā tiek piešķirts, atmaksāts un dzēsts studiju kredīts un studējošā kredīts (turpmāk — kredīti) no kredītiestādes līdzekļiem ar valsts vārdā sniegtu galvojumu (turpmāk — valsts galvojums).
2. Šajos noteikumos paredzētā kārtība attiecībā uz studiju kredītu piemērojama studējošajiem, kuri saskaņā ar līgumu starp augstskolu vai koledžu (turpmāk — augstākā izglītības iestāde) un studējošo studē par maksu.

II. Kredītu ņēmēji

3. Uz kredītu saņemšanu var pretendēt studējošie — Latvijas Republikas pilsoņi un personas, kurām ir Latvijas Republikas nepilsoņa pase —, kuri sekmīgi apgūst valsts akreditētas studiju programmas.
4. Kredītus var saņemt ne vairāk kā viena bakalaura grāda, viena maģistra grāda, viena doktora grāda vai augstākās profesionālās izglītības profesionālās kvalifikācijas un profesionālo grādu secīgai iegūšanai, turklāt ne ilgāk par attiecīgās studiju programmas apguvei paredzēto laiku. Studiju pārtraukums (akadēmiskais atvaļinājums) netiek ieskaitīts studiju programmas apguvei paredzētajā laikā.
5. Studējošā kredītu var saņemt pilna laika studējošie.
6. Studiju kredītu var saņemt gan pilna laika, gan nepilna laika (vakara, neklātienes) studējošie.
7. Šo noteikumu 3.punktā minētās personas var saņemt kredītus studijām ārvalstīs — attiecīgās valsts atzītu (akreditētu) studiju programmu apguvei.

III. Kredīta devējs un procentu likme

8. Kredītus izsniedz un administrē kredītiestādes, kuras noteiktas pēc piedāvāto kredītu apjoma un procentu likmju izsoles rezultātiem. Iz soli organizē Finanšu ministrijas izveidota komisija, kuras sastāvā ir Finanšu ministrijas, Izglītības un zinātnes ministrijas un Valsts kases pārstāvji. Minētā komisija izsoles rezultātus izvērtē un apstiprina saskaņā ar finanšu ministra apstiprinātiem izsoles noteikumiem.
9. Izsolē tiek noteikts kopējais kredītu apmērs, ko kredītiestāde var piešķirt studējošo kreditēšanai, un kredītiestādes procentu likme attiecīgajam kredītu apmēram. Kredītiestādes procentu likmi katru gadu pārskata pēc Finanšu ministrijas un kredītiestādes savstarpējas vienošanās.

10. To kredītiestāžu sarakstu, kurām ir tiesības izsniegt studējošajiem kredītus ar valsts galvojumu, publicē laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" desmit dienu laikā pēc izsoles rezultātu apstiprināšanas.

IV. Kredīta nodrošinājums

11. Kredītiestādēm, kuras ir iekļautas šo noteikumu 10.punktā minētajā sarakstā, tiek paredzēts šāds valsts galvojums:

11.1. kredītaņēmējiem, kuriem ir kredīta nodrošinājums, — 90 procentu apmērā no kopējās izsniegto kredītu summas;

11.2. kredītaņēmējiem — bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem, kā arī studējošajiem no trūcīgām ģimenēm, kuri saskaņā ar šo noteikumu 13.punktu var saņemt kredītu bez kredīta nodrošinājuma, — 100 procentu apmērā no kopējās izsniegto kredītu summas.

12. Valsts galvojuma līgumu ar kredītiestādi paraksta finansu ministrs. Vienlaikus Finanšu ministrija, Izglītības un zinātnes ministrija un kredītiestāde noslēdz valsts galvojuma apkalpošanas līgumu.

13. Kredītiestāde izsniedz studējošajam kredītu pēc tam, kad saņemts divu fizisko personu galvojums. Atsevišķos gadījumos, kad kredīta pieprasītājam nav iespējams nodrošināt divu fizisko personu galvojumu (viens no vecākiem ir miris, viens no vecākiem ir pirmās vai otrās grupas invalīds vai pensionārs), kredītiestāde var izsniegt kredītu ar vienas fiziskās personas sniegtu galvojumu. Divu fizisko personu galvojums nav nepieciešams kredītiem, kurus izsniedz bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem, kā arī studējošajiem no trūcīgām ģimenēm. Studējošajiem no trūcīgām ģimenēm kredītiestāde izsniedz kredītu pēc tam, kad ir saņemts attiecīgās pašvaldības galvojums.

14. Divu fizisko personu galvojuma vietā kredīta pieprasītājs var piedāvāt ķīlā nekustamo īpašumu vai vērtspapīrus. Izdevumus, kas saistīti ar nekustamā īpašuma novērtēšanu un apdrošināšanu, kā arī ar hipotēkas nostiprināšanu zemesgrāmatā, sedz kredīta pieprasītājs.

15. Kredītiestāde noslēdz galvojuma līgumus ar galviniekiem — pilngadīgām rīcībspējīgām fiziskajām personām, kurām ir stabili un regulāri ienākumi, kas mēnesī nav mazāki par valstī noteikto minimālo mēnešalgu. Par galvinieku nevar būt studējošais, kas pats saņem kredītu.

16. Kredītiestāde ir tiesīga atteikt kredītu, ja pēc galvinieku atbildības šo noteikumu 15.punktam novērtēšanas vai nekustamā īpašuma, vai vērtspapīru ķīlas novērtēšanas kredītiestāde konstatē, ka pieprasītajam kredītam nodrošinājums nav pietiekams. Lēmumu par kredīta nodrošinājuma akceptēšanu pieņem kredītiestāde. Kredītiestāde noslēdz ar galviniekiem galvojuma līgumus, ar ķīlas devēju — ķīlas līgumu.

V. Kreditēšanas nosacījumi

17. Studiju kredīta apmērs vienam studējošajam nepārsniedz noteikto maksu par studijām. Izglītības un zinātnes ministrija nosaka kredīta maksimālo apmēru katrai studiju programmai, pamatojoties uz normatīvajos aktos noteikto kārtību, kādā augstskolas tiek finansētas no valsts budžeta līdzekļiem.

18. Studiju kredīta apmēru to studiju programmu apguvei, kuras netiek īstenotas Latvijas augstākajās izglītības iestādēs, nosaka Izglītības un zinātnes ministrijas izveidota komisija kredītu piešķiršanai studijām ārvalstīs. Līdzekļu apmērs kredītiem, kas piešķirti studijām ārvalstīs, nepārsniedz divus procentus no kopējā kreditēšanai paredzēto līdzekļu apmēra, par kuru tiek sniegts valsts galvojums.

19. Studējošā kredīta apmērs vienam studējošajam nepārsniedz:

19.1. no pirmā līdz trešajam studiju gadam — 60 latu mēnesī;

19.2. sākot ar ceturto studiju gadu, studējošajiem, kuri apgūst profesionālās vai akadēmiskās — bakalaura un maģistra — studiju programmas, — 80 latu mēnesī, doktorantiem — 100 latu mēnesī.

20. Studiju kredīts kredītaņēmējam ir bezprocentu kredīts studiju laikā. Studiju kredīta procentus sāk aprēķināt ar divpadsmito mēnesi pēc studiju pabeigšanas vai ar trešo mēnesi pēc studiju pārtraukšanas, piemērojot piecu procentu likmi gadā. Studiju kredīta procentus aprēķina katru mēnesi no kopējās studiju kredīta summas atlikuma.

21. Studējošā kredīta procentu likme kredītaņēmējam ir pieci procenti gadā. Studējošā kredīta procentus sāk aprēķināt ar kredīta izmaksas dienu. Aprēķinātos procentus kredītaņēmējs maksā katru mēnesi.

22. Starpību starp kredītiestādes gada procentu likmi un procentu likmi, kuru maksā kredītaņēmējs, sedz no valsts budžeta līdzekļiem.

23. Ja kredītaņēmējs nepabeidz studijas un tiek izslēgts no studējošo saraksta, viņš, atmaksājot kredītu, maksā pilnu kredītiestādes gada procentu likmi. Minēto procentu likmi kredītiestāde piemēro kredīta procentu maksājumu aprēķinam.

24. Kredītiestāde un kredītaņēmējs noslēdz kredītlīgumu, kurā paredz izmaksāt kredītus visu studiju laiku par katru semestri atsevišķi. Ja kāda semestra studiju programma netiek sekmīgi apgūta un pēc attiecīgās pārbaudījumu sesijas to apstiprina augstākās izglītības iestādes kredītu piešķiršanas komisija (turpmāk — izglītības iestādes komisija), kredītiestāde pārtrauc izmaksāt kredītus. Kredītu izmaksu var atsākt tikai pēc tam, kad studējošais sekmīgi apguvis attiecīgā semestra studiju programmas.

25. Studiju kredītam paredzētās summas kredītiestāde ieskaita attiecīgās augstākās izglītības iestādes norēķinu kontā termiņos, kas norādīti kredītaņēmēja un kredītiestādes noslēgtajā kredītlīgumā.

26. Studējošā kredītam paredzētās summas katru mēnesi desmit mēnešus gadā (izņemot jūliju un augustu) ieskaita kredītaņēmēja norēķinu kontā vai norēķinu kartes kontā.

27. Kredītus pārtrauc izmaksāt studiju pārtraukuma laikā. Kredītu izmaksu var atjaunot pēc studiju pārtraukuma, ja kredītaņēmējs sekmīgi turpina studijas.

28. Kredītu izmaksu pārtrauc kredītaņēmējiem, kuri izslēgti no studējošo saraksta.

VI. Kredītu piešķiršanas kārtība

29. Augstākās izglītības iestādes iesniedz Izglītības un zinātnes ministrijā priekšlikumus par akreditētajām studiju programmām nepieciešamajiem kredītu līdzekļiem, par kuriem tiek sniegts valsts galvojums.

30. Izglītības un zinātnes ministrija izglītības un zinātnes ministra apstiprinātajā kārtībā nosaka šo noteikumu 29.punktā minēto kredītu līdzekļu sadalījumu augstākās izglītības iestādēm, ņemot vērā pieprasījumu pēc attiecīgajiem speciālistiem darba tirgū, studējošo skaitu studiju programmās, kuri var pretendēt uz kredītu saņemšanu, kā arī no valsts budžeta finansēto studiju vietu skaitu studiju programmās.

31. Studējošo pieprasījumus kredītu piešķiršanai izskata izglītības iestādes komisija, kuras sastāvā ir attiecīgās izglītības iestādes administrācijas, akadēmiskā personāla un studējošo pašpārvaldes pārstāvji. Studējošo īpatsvars izglītības iestādes komisijā nav mazāks par 20 procentiem.

32. Pieprasījumā kredītu piešķiršanai studējošais norāda nepieciešamo kredītu un tā apmēru. Ja studējošais vēlas saņemt gan studējošā, gan studiju kredītu, viņš norāda kredīta apmēru katram kredīta veidam.

33. Izglītības iestādes komisija, izskatot pieprasījumus kredītu piešķiršanai, izvērtē studējošā sekmes un sociālos apstākļus. Pirmajā kursā uzņemtajiem studējošajiem līdz pirmajai pārbaudījumu sesijai vērtē iestājpārbaudījumu rezultātus. Informācija par apstiprinātajiem kredītu pieprasījumiem ir atklāta.
34. Lai varētu saņemt kredītu, studējošajam katrā akadēmiskā gada semestrī jāiegūst ne mazāk kā 75 procenti no studiju programmā attiecīgajam semestrim paredzēto kredītpunktu skaita. Minētie nosacījumi līdz pirmajai pārbaudījumu sesijai neattiecas uz pirmajā kursā uzņemtajiem studējošajiem.
35. Izglītības iestādes komisija izskata iesniegtos pieprasījumus kredītu piešķiršanai un apstiprina kredītu piešķiršanu. Kredītu apmērs nedrīkst pārsniegt izglītības iestādei iedalītos kredītu līdzekļus, par kuriem tiek sniegts valsts galvojums. Izglītības iestādes komisija sagatavo un reizi ceturksnī iesniedz Izglītības un zinātnes ministrijas Studiju fondā (turpmāk — Studiju fonds) apstiprinātos kredītu pieprasītāju sarakstus atbilstoši izglītības un zinātnes ministra apstiprinātam veidlapas paraugam.
36. Pieprasījumus kredītu piešķiršanai studijām ārvalstīs izskata Izglītības un zinātnes ministrijas izveidota komisija kredītu piešķiršanai studijām ārvalstīs (turpmāk — ministrijas komisija), kuras sastāvā ir to ministriju pārstāvji, kuru pārziņā ir augstākās izglītības iestādes, kā arī Studiju fonda un Izglītības un zinātnes ministrijas akceptētas studējošo pašpārvaldes pārstāvji.
37. Ministrijas komisija darbojas saskaņā ar izglītības un zinātnes ministra apstiprinātu nolikumu. Komisija ir lemttiesīga, ja tās sēdē piedalās ne mazāk kā puse no komisijas locekļiem. Lēmumu par kredītu piešķiršanu apstiprina ar vienkāršu balsu vairākumu.
38. Ministrijas komisija sagatavo apstiprinātos kredītu pieprasītāju sarakstus atbilstoši Studiju fonda apstiprinātam veidlapas paraugam un reizi ceturksnī iesniedz Studiju fondā.
39. Izglītības iestādes komisija informē kredītu pieprasītājus par apstiprinātajiem kredītu pieprasījumiem un kredītiestādi, kura apkalpo attiecīgo izglītības iestādi. Ministrijas komisija informē kredītu pieprasītājus studijām ārvalstīs par apstiprinātajiem pieprasījumiem un kredītiestādi, kura apkalpo attiecīgos kredītu pieprasītājus.
40. Studiju fonds izskata izglītības iestāžu komisiju un ministrijas komisijas iesniegtos kredītu pieprasītāju sarakstus un pārbauda pieprasītāju un viņiem piešķirto kredītu apmēra atbilstību šo noteikumu prasībām, kā arī reģistrē apstiprinātos kredītu pieprasītāju sarakstus datu bāzē.
41. Kredītiestāde ir tiesīga noslēgt kredītīgumus ar tiem studējošajiem, par kuriem Studiju fonds ir iesniedzis kredītiestādei apstiprinātus kredītu pieprasītāju sarakstus.
42. Lai noslēgtu kredītīgumu, kredīta pieprasītājs iesniedz kredītiestādē pieprasījumu kredīta piešķiršanai un uzrāda savu pasi. Kredītiestāde pārbauda, vai kredīta pieprasītājs ir iekļauts kredītu pieprasītāju sarakstā.
43. Kredītiestāde noslēdz galvojuma līgumus ar kredīta galviniekiem vai ķīlas līgumu ar ķīlas devēju.
44. Lai noslēgtu galvojuma līgumus ar kredīta galviniekiem, kredīta ņēmējs iesniedz kredītiestādē galvinieku ienākumus apliecinošus dokumentus un galvinieku pasu kopijas.
45. Ja kredīta pieprasītājs vēlas izmantot atvieglojumus kredīta nodrošinājumam ar fizisko personu galvojumiem, viņš iesniedz kredītiestādē dokumentus, kuri apliecina kredīta pieprasītāja vai viņa ģimenes statusa atbilstību šo noteikumu 13.punktā noteiktajām prasībām.
46. Par kredīta pieprasījuma sākotnējo izskatīšanu un izvērtēšanu kredītiestāde var noteikt komisijas maksu. Komisijas maksa nedrīkst pārsniegt trīs latus, un to sedz kredīta pieprasītājs.